

TUCHTRECHT

Zorgplicht voor het aanvragen van toeslagen?

De Accountantskamer heeft onlangs de tuchtklacht gegrond verklaard dat een accountant geen zorgtoeslag heeft aangevraagd. Hieruit zou kunnen worden afgeleid dat een adviseur werkzaamheden zou moeten oppakken waarvoor niet expliciet opdracht is gegeven.

Fouten Een accountant had de opdracht tot het samenstellen van jaarrekeningen en het verzorgen van IB-aangiften. De klant diende bij de Accountantskamer (ECLI:NL:TACAKN:2018:30) de klacht in dat de accountant in strijd had gehandeld met de gedrags- en beroepsregels. Hij zou namelijk fouten in de jaarrekening hebben gemaakt omdat hij zijn opdracht niet serieus nam en zijn onderzoeksplicht niet goed heeft vervuld. Ook zijn volgens de klant de aangiften IB niet tijdig en correct ingediend en was er geen zorgtoeslag aangevraagd.

Beginsel van vakbekwaamheid en zorgvuldigheid

De klacht ten aanzien van het niet aanvragen van zorgtoeslag werd gegrond verklaard. De Accountantskamer acht het nalaten van het aanvragen van de zorgtoeslag in strijd met het fundamentele beginsel 'vakbekwaamheid en zorgvuldigheid'. De accountant had ter zitting namelijk verklaard dat 'hij weliswaar formeel daartoe geen opdracht had, maar dat hij het aanvragen van deze toeslag wel vindt behoren tot zijn opdracht tot het verzorgen van de IB-aangiften en dat hij het wel had moeten doen.' De Accountantskamer legde vanwege de omstandigheden van het geval en het relatief beperkte misgelopen bedrag aan zorgtoeslag echter geen tuchtrechtelijke maatregel op.

Toeslagen Het oordeel van de Accountantskamer is opmerkelijk. Het toeslagenstelsel en de daarachterliggende wetgeving (Awir, Wzt) is wezenlijk anders dan de inkomstenbelasting (voor zover er bij de toeslagen überhaupt nog kan worden gesproken van een 'fiscale heffing'). Deze scheiding is ook terug te zien bij de Belastingdienst: de 'Belastingdienst Rood' is een volstrekt andere organisatie dan de 'Belastingdienst Blauw'. Het is daarom niet goed te begrijpen dat een opdracht tot het indienen van aangiften inkomstenbelasting óók de aanvraag van toeslagen moet omvatten.

→ *Het nalaten van de aanvraag van toeslagen kan ondanks het ontbreken van een formele opdracht daartoe tuchtrechtelijk verwijtbaar zijn. Leg bij de opdracht tot het verzorgen van aangiften IB vast of hier ook het aanvragen van toeslagen onder valt.*

Uitstel Een dergelijk oordeel van de tuchtrechter komt logischer voor in het kader van het aanvragen van (becon) uitstel door adviseurs voor het indienen van de IB-aangiften. Volgens de Hoge Raad is het aanvragen hiervan 'dienstig' aan het indienen van de aangiften (ECLI:NL:HR:1990:ZC4490). Als er enkel een opdracht wordt gegeven voor het indienen van de aangiften, dan omvat die opdracht ook het aanvragen van uitstel. Het aanvragen van toeslagen is niet 'dienstig' aan de aangifte inkomstenbelasting, dus zou niet impliciet in de volmacht of opdracht moeten worden begrepen.

Overeenkomst van opdracht

Ook is het bijzonder dat de Accountantskamer de open normen van de gedrags- en beroepsregels lijkt te laten prevaleren boven civielrechtelijke afspraken tussen partijen. Niet voor niets wordt in een overeenkomst van opdracht uitdrukkelijk vastgelegd hoe ver de opdracht - en verantwoordelijkheid - van de adviseur reikt, mede vanwege beroepsaansprakelijkheidsrisico's. Dit biedt ook zekerheid aan beide partijen over wat er over en weer van elkaar wordt verwacht. Vermoedelijk heeft het feit dat de betrokken accountant zelf ter zitting heeft verklaard dat hij bij het aanvragen van toeslagen nalatig is geweest een doorslaggevende rol gespeeld bij dit oordeel van de Accountantskamer.

BZ-ADVIES

Bij een opdracht tot het verzorgen van IB-aangiften is het van belang om duidelijk vast te leggen of hier ook het aanvragen van toeslagen onder valt. Indien de aanvraag wordt nagelaten vanwege het ontbreken van een formele opdracht kan dit tuchtrechtelijk verwijtbaar zijn. Tijdens de mondelinge behandeling van een tuchtrechtelijke procedure is het raadzaam om een voorzichtige proceshouding in te nemen. Een zorgvuldige formulering van antwoorden is tijdens zo'n procedure van groot belang.